

Ilmari Kosonen 11.9.2019

Itsenäisyyspäivän valtakunnallisen juhlarauhan julistaminen vuosittain 5. joulukuuta

Vuonna 2014 Suomen Latu järjesti 30. marraskuuta Sodankylän Kiilopäällä *Kiilopään Koukkauksen* 350 osanottajan voimin sen merkeissä, että oli kulunut 75 vuotta Talvisodan syttymisestä Neuvostoliiton ja Suomen välillä.

Tuolla hiihtotapauksella ja sen jälkeen järjestetyillä hiihtotapahtumilla koottiin samalla osanottomaksuilla Talvisotayhdistykselle rahoitusta Talvisodan muistomerkin pystyttämiseen.

Talvisodan kansallinen muistomerkki eli *Valon tuoja* paljastettiin Helsingin Kasarmitorilla 30.11. 2017.

Ajatus Suomussalmelta

Tuon vuonna 2014 järjestetyn Kiilopään Koukkauksen jälkeen käytiin Suomussalmella useiden henkilöiden kesken keskustelua.

Huomattiin, että Suomessa on unohtunut Itsenäisyyspäivän juhlarauhan julistaminen.

Vaikka eri tilaisuuksien alla on ollut käytäntönä kuuluttaa aina juhlarauha, esimerkiksi Jouluaattona joulurauha.

Esitettiin ajatus aloittaa vuosittain Suomen Itsenäisyyspäivän aattona 5. joulukuuta Itsenäisyyspäivän juhlarauhan julistaminen Suomussalmelta, Raateenportin alueelta.

Sen merkeissä, että jo vuoden 1917 huhtikuussa Suomussalmen kirkossa järjestettiin suuri kansalaiskokous, joka esitti vaatimuksen Suomen julistamiseksi itsenäiseksi valtioksi.

Ja myös sen perusteella, että Raateen tien puolustustaistelut 1939 -1940 olivat niin menestykselliset.

Huomattiin, että ei ole syytä järjestää tätä valtakunnallista julistusta yksin Suomussalmella. Katsottiin, että on parempi esittää itsenäisyyspäivän juhlarauhan julistus jatkossa sarjana lukuisilla muillakin paikkakunnilla, eri puolella Suomea. Paikkakunnilla, joiden historiassa on ollut Suomen itsenäistymiseen, maanpuolustukseen ja kansalaisten elämään liittyviä merkittäviä tapahtumia ja luontopaikkoja.

Yhteistyössä Valtiovallan kanssa.

Näin julistuksen esittämiselle tulee valtakunnallisen julistuksen asema ja luonne.

Neuvottelukokouksessa 3. syyskuuta 2019 Suomussalmen, Kuusamon, Kuhmon ja Sallan kuntien edustajat päättivät järjestää Itsenäisyyspäivän juhlarauhatoimikunnan järjestämään näitä tilaisuuksia.

Toimikunnan jäseninä:

Erja Helttunen Suomussalmen kunta, kunnanvaltuuston pj.

Martti Turunen Kuusamon kaupunki, valtuuston varapj.

Tuomas Kettunen Kuhmon kaupunki, valtuuston pj. (puhelinneuvottelu)

Petteri Salmijärvi Sallan kunta, valtuuston pj. (puhelinneuvottelu)

Esittelijänä metsänhoitaja Ilmari Kosonen Enonkoskelta

Toimikunta päätti kutsua seuraavat kunnat (kulttuuri-/sivistys- ja koulutoimi) järjestämään tämän vuosittaisen julistuksen esittämisen seuraavilla paikkakunnilla 10 vuoden aikana:

- V. 2019 Suomussalmi, *Raateenportin kenttä* (Raateentien menestykselliset puolustustaistelut v. 1939).
- 2020 Ilomantsi (Ilomantsin menestykselliset puolustustaistelut 1939 ja 1940, Karjalan menetys).
- 2021 Salla (puolustustaistelut 1939 - 40, Lapin sota 1944-45, alueluovutukset, asukkaiden uudisasutus)
- 2022 Kuhmo (puolustustaistelut 1939 ja 1940, Lapin sota 1944-45)
- 2023 Kuusamo (puolustustaistelut 1939, 1940, Lapin sota 1944, alueluovutukset)
- 2024 Savonlinna, *Olavinlinna* (vuoden 1323 Ruotsin rajalla Savon seutu läntiseen kulttuuripiiriin, puolustuslinna, maailmankuulu taidelinnan oopperalinnana; Savonlinna ehdokkaana vuoden 2024 Euroopan kulttuuripääkaupungiksi)
- 2025 Tornio (Tornion maihinnousu Lapin sodassa syyskuussa 1944, Lapin sota 1944-45)
- 2026 Vaasa /Mustasaari (jäkäkarien maihinnousu I maailmansodan sotatilanteissa Suomessa v. 1918)
- 2027 Rautjärvi, *Kollaa ja Simo Häyhä-museolla* (puolustustaistelut 1939 – 1944, Simo Häyhän muisto, Pariisin rauhansopimus 1947, Karjalan luovutus ja evakot)
- 2028 Porkkala (Bengtškärin meritaistelu v. 1941, Porkkalan vuokra-alue 1944 - 1955 ja vapautus v. 1955).

On tietysti mahdollista esittää tämä julistus myös esim. Talvisodan kansallisella muistomerkillä Helsingin Kasarmitorilla, ellei järjestäjiä ole muuten mainittuina vuosina.

Järjestäjät

On kunnan/kaupungin päätettävä paikallisesti, missä merkittävässä paikassa, ulkotiloissa julistus esitetään.

Kukin kunta päättää, mitkä koulut ovat mukana tilaisuuksien järjestämisessä osana opetustyötään.

Paikallisesti on sovittava, mitä tahoja kutsutaan tilaisuuteen. Esimerkiksi lippulinnan järjestäminen. Ja miten laajalti yleisöä osallistuu tilaisuuksiin. Puolustusvoimien osallistuminen. Samoin kunkin kunnan asia on järjestää rahoitus tilaisuuksien kustannuksiin ja tarvittaviin kuljetuksiin.

Tilaisuuksissa paikallisen käräjäoikeuden lautamiesjäsenen esittämä julistusteksti painetaan aina suurelle taululle, osallistujien nimikirjoituksin säilytettäväksi paikallisesti näkyvällä paikalla – kunnan-/kaupungintalolla tai paikkakunnan museolla.

Julistusteksti annetaan aina viestinä seuraavalle järjestäjälle.

Ohjelma

Tilaisuuksien ohjelma on aina kaksiosainen (alun lipunnoston lisäksi):

1. Valtakunnallisissa tiedotusvälineissä esitettävä osa - 10 – 15 minuuttia – paikallisen käräjäoikeuden lautamiehen esittämä julistus (jossa lyhyt historia-esipuhe osa - kertoen paikan historiasta, mutta myös tämän päivän elämästä paikkakunnalla ja varsinainen julistus. Toisena osana Valtiovallan tervehdys, ministeri- tai kansanedustajataholta
2. Paikallisesti järjestetty muu ohjelma (musiikkia, kirkon puheenvuoro, tiiviitä historiapuheenvuoroja, tervehdykset Venäjältä, Ruotsista jne).

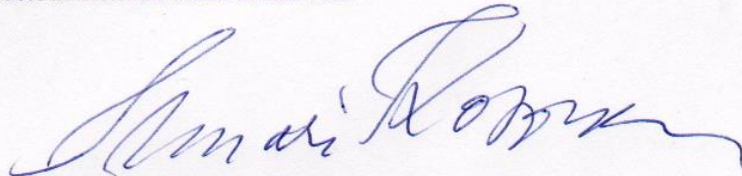
Päätös osallistumisesta

On tarpeen, että myös muista kunnista kuin Suomussalmelta, Ilomantsista, Sallasta, Kuusamosta, Kuhmosta Kuusamosta ja Savonlinnasta saadaan päätös paikallisen tilaisuuden järjestämisestä mainittuina vuosina. Kunnanhallituksen / kaupunginhallituksen tai johtavien luottamushenkilöiden ja virkamiesten päätös.

Tämä päätös tarvitaan, jotta jo ensimmäisen tilaisuuden ennakkotiedotuksessa nyt vuoden 2019 aikana lokakuussa voidaan Suomussalmella 5.12.2019 pidettävän tilaisuuden ennakkotiedottamisessa jo esittää, missä vastaava itsenäisyyspäivän juhlarauhan julistustilaisuus on tarkoitus pitää seuraavina vuosina.

Pyydän lähettämään tiedon osallistumispäätöksestä ja myös tiedon paikallisesta, tilaisuuden järjestämisestä vastaavasta toimihenkilöstä allekirjoittaneelle lokakuun loppuun mennessä.

Itsenäisyyspäivän juhlarauhan julistustoimikunnan toimeksiannosta:

Ilmari Kosonen

*Itsenäisyyspäivän juhlarauhan julistustoimikunnan esittelijä,
metsänhoitaja*

Hyypiänmientie 134

40520 ENONKOSKI

GSM 0500 – 103442 Kosonen.Ilmari@gmail.com